

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Nemzeti politika.

(B. J.) A történelem azt bizonyítja, hogy majdnem minden század első évei mozgalmakkal, evolúciókkal, sőt forradalommal teltek el s a népvándorlástól kezdve mintha minden nép és faj egy újabb átalakítást tűzött volna ki célul, akár a haladás vágyától üzetve, megkísérelte a helyzet megváltoztatását s egy újabb beilleszkedését saját nemzetének, a világ nagy sakkjáráján.

Igy volt ez Európa minden államánál s így volt ez nálunk Magyarországon, ahol szintén majdnem minden század eleje kisebb-nagyobb változást teremtett, amely változások részben az ország előnyeire, részben hátrányaira szolgáltak.

Magyarországot geográfiai helyzete kényszerítette arra, hogy azzal a csodálatos chimerával, a politikával foglalkozzék s mert a honszerző Árpád már akkor, amidőn a magyar állampolgárság fundamentumát képező vérszerződést megkötötte, örökségül a megszentelt hantok mellé a politikát is reánk hagyta, nem csalódom, ha állítom, hogy szent István királynak megkoronázását s az ország legfelsőbb urává tételét is a politikai előrelátás tette, ezzel beláthatatlan időnkig alapját adva annak a folytonos küzdelemnek, amelyet országglásnak — a tudományát pedig politikának mondanak.

A 19-ik század elején megindult mozgalmak sokáig tartottak s mintha a népek érezték volna, hogy az elmúlt századok hiányait alaposan kell pótolni — végső küzdelmét a 48-as időkig vitte s eredményeként megalapította a magyar alkotmányt, amelyben a király s nemzet lettek jogalkotó s jogtartó szerves egység.

A 48-as eszmék diadala nem sokáig tartott s az ezen időket követő korszak elfojtani törekedett, az izzó lánggal égő alkotmányos hazaszeretetet — s ez elfojtás részben sikerült is, — tán azért, mert a nemzet a hosszas küzdelmekben kimerült, elgyengült, — tán azért, mert a bakó kiölte nagyjainkat s a várbörtönök elnémitották vezéreinket.

Amde minden agresszív kormányzás visszahatást szül s amidőn a nemzet segítségére bekövetkezik a gyászos Sadova, kitör a láng, a rejtve izott zsarátnok közül s visszaáll az alkotmány, hogy azután fokozott erővel használjuk Árpád apánk örökségét — a politikát.

Igy tart ez az állapot azután évtizedek óta s így van ma is, amidőn a 48-as eszmék lobogásával az abban rejülő liberális, hatalmas erők felhasználásával politikát üzünk Magyarország állami alkotmányos életéhez.

Es ezt a változást, ezt a mozgalmat ismét az új század eleje szülte s

örömtől dobogott fel szívünk akkor, amidőn megérhettük, hogy a közel hatvan évig félretett, figyelembe nem vett 48-as eszmék győzelemre kerültek s a függetlenségi párt elfoglalta domináló helyzetét, hogy ne csak politikát csináljon, hanem alkosson s a nemzeti nagyságot erősítse.

A függetlenségi eszmék eme diadala azonban az új században még gyermekéveit éli s valamint az emberi szervezet kifejlődéséig nagyon sok és sokszor súlyos betegségen megy át, a pártok jelenlegi forrongása is próbára teszi a függetlenség fejlődő szervezetét.

Szerintem — ha van hiba — ott van, hogy a nemzet és egyébként becsületes — de tulesztalt s amellet jó hazafiak többet várnak, mint amit az emberi lehetőség megenged — másodsorban pedig az alkotmányos politikát személyek iránt érzett roko- vagy ellen-szenvre alapítják.

Fuzió, pártbomlás, paktum, a koalíció megszüntetése ezidőszent a jel-szavak, — pedig ép most van alkalom arra, hogy a haza sorsán aggódó igaz hazafiak összetartsanak, egymás véleményét megtisztelve — ne a pártok szenvedélyeit keltsék fel, hanem ment-sék meg az igazi függetlenséget s ment-sék meg sokat gyötört szegény hazánkat.

Itt az idő, hogy az új században megindult mozgalom nagy dolgokat

Téli alkony.

A „Debreczen“ számára.

Irta: Komáromi Mihály Elvira.

*Odakünn sikolt a télnek viharja,
Vadul zokogva hideg téli szél,
Mig idebenn a kandalló tüzenél
Remeg egy régi megfakult levél.*

*A csókjaimtól kopott meg az írás . . .
A könnyeimtől egy-egy csúf pecsét . . .
Régente ah! ez volt az imakönyvem
S olvastam százszor minden betűjét.*

*Kicsiny betűknek néma vallomása . . .
Emitt egy csók, amott egy esküvés . . .
Csodás álmoknak csalfa délibábja . . .
Hazug sorok . . . sivár fölébredés . . .*

*Még megremegek az ablakom üvegje
S az én szívemben jajong a panasz . . .
A levél ég . . . Hát égjenek az álmok!
... Mig ott künn már csak csendesen havaz.*

Mese a boldogságról.

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —

Irta: Vágó József.

Egyszerre csak úgy érezte, hogy majd megreped a szíve. Valami végtelen nyomasztó keserűség futott végig rajta s ránehezedett szívére-lelkére. A felemelt pohár reszketni kezdett kezében s úgy érezte, mintha epévé vált volna a finom édes pezsgő-bor a szájában.

Bántotta az eszeveszett zaj, a buja cigány-muzsika s a mámoros parfümillat és sűrű szivarfüst nehéz, bódító keveréke. Nevetségesnek, izetlenségnek találta a vig fiuk kurjongatását, tetteit, undorítónak a mélyen kivágott ruháju nőket.

Megrázkódott, földhöz csapta az elegáns, karcsu poharat s az üvegek legióin keresztül kiugrott, ki a szabad, hideg levegőre, ahol nincs füst, parfüm, kacaj, izgató zene s futott kabát, kalap nélkül.

Mozdulatlan, lomha felhő ült a levegőben, vak szürkeségbe burkolta a környéket. A házak, galyatlan fák csak úgy homályosan, elmosódva alig-alig váltak ki a szürkeségből, mintha nem is volna kiterjedésük.

Futott hajadonfővel haza, magányos, csendes kis szobájába, a csendességet, pihenést, megnyugvást óhajította.

Fáradtan vetette magát székébe és kibámult az ablakon, nézte azt a megszakadó, terhes felleget. Keblében is olyan szürke, nehéz, alaktalan gondolatok imbolyogtak, olyan homályos, fojtó hangulatok, mint az a vak felhő.

Tompán, fáradtan szűrődtek az ablakon át a duhaj s mégis szívet megrázó nóták akkordjai:

Nem kell nekem senki fia,
Én sem kellek másnak.

Avval a dallammal olyan fárasztó, súlyos érzések lopózkodtak be csendesen a szívébe, mintha az ő keble tartaná azt a roskadozó felleget. Észrevétlenül, lassan kúsztak lelkébe

a kedvetlenség, az undor minden iránt, ellen-állhatatlanul, mint alattomos kígyó. Körülfonta, ellankasztotta s ahogy ült ott mozdulatlanul, érezte, hogy gondolatai elakadnak s hogy az életunság ostromolja, mintha mocsár venné körül s a zavaros, piszkos hullámok kusznak reá fel, mindig feljebb, érezte, hogyha a szívét eléri, akkor vége van.

Ha-ha-ha, édes barátom, máskor is így szoktad, sokszor láttalak én már, mikor tor-kig vagy a dorbézolástól. Elhatározod, hogy soha többet, hogy megjavulsz; megcsömbölsz s aztán . . . várj csak, holnap már megint így leszel . . .

Meglepetve nézett körül s az íróasztalán Pán szobra mosolygott gunyosan, pufók arca csak úgy ragyogott a kárörömtől.

Azt mondod, hogy meguntad az életedet mert hiába keresed a boldogságot, sokszor mondtad, hogy nem keresed tovább, mert nincs s másnap megint elmentél oda, ahonnan újra meg újra fáradtan térsz haza. Holnap megint elmégy s aztán megint hazajössz fáradtan, unottan. Látom, most azt akarod mondani, hogy felejteni akarsz, temetni akarod a múltat, a boldogtalanságot. Barátocskám, a pohár rossz temető, a mámor rossz sirtő, magad leszel a fejfa, rancos homlokoddal, sáppadt orcáddal.

Mit is keresel? A boldogságot? Ismer-tem egy pillangót, a virágok méze nem volt elég édes neki, a mezők szinompája nem elég ragyogó . . . emlékszel, ti ott ültetek a kis törekeny szőke leánykával a verandán, az elmélyedve, boldogan nézett a szemedbe ab-

eredményezzen s a ki most csak a szenvedélyeire hallgat s egyes emberek eleni harcában leli minden hazafiui kötelezettségét, az hiába várja ennek a hazának jobbrafordultát, függetlenítését, mert a sziporkázó rakétázás után, csak füst és korom marad!

Nem a cél, a különféle pártok politikai magatartásáért ádáz harcot vinni, hanem megteremteni az ország javára, amit lehet s megmutatni az egész világnak, hogy Magyarország nemcsak egy beékelt földdarab, hanem egy erős, hatalmas, független nemzet.

Ez a valódi, becsületes politika.

Az ujoncjavaslat.

A Justh—Polónyi-affér végérvényes elintézése.

A képviselőház ülése.

Fővárosi tudósítónktól.

Návay Lajos elnök egynegyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Néhány beérkezett irómány bemutatása után

Héderváry Lehel, a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz Justh Gyula elnök ismeretes ügyében és Polónyi Géza mentelmi jogának megsértéséről. Referál arról, hogy a Ház e hó 13-iki ülésén utasította a bizottságot, hogy a mai ülésen tegyen jelentést az ügyekről. A bizottság kihallgatta az önként megjelent Justh Gyula elnököt, továbbá Thorockai és Szentiványi képviselőházi jegyzőket. E valamásokból köztudomásúvá lett, hogy az elnök a nagy zajban, emelt hangon szólította fel Polónyi Dezső és Beniczky Ödön képviselőket az elnöki emelvényről való távozásra. E tényállás megállapítása után a bizottság azt javasolja, hogy térjenek ez ügyek felett napirendre.

E bizottsági jelentés meghallgatása után Polónyi Dezső emelkedik szólásra.

Polónyi Dezső: Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk!) Méltóztassék megengedni, hogy az imént letárgyalt ügyvel kapcsolatban rövid nyilatkozattétellettel kötelességemet teljesítem. (Halljuk! Halljuk!) A mentelmi bizottság tegnapi ülésében a tanúk, de különösen az elnök ur kijelentéseiből meggyőződtem arról, hogy részemről az inkriminált levél nyilván félre-

rándos szemével, te akkor arra a nagy ingerlő fekete asszonyra gondoltál — s szegény kis pillangó beleröpült a gyertyalángba!?

Idegenül nézel rám barátocskám? Én láttam azt a szép kék szempárt elhomályosodni, a te kezéd reszketett s megcsókoltad azt a parányi kis kezét s aztán rohantál ahhoz a kacér asszonyhoz, kerested a boldogságot.

Kívül lassan szállingóztak a hópihék, végig siklottak csendesen az ablaküvegen, megkésett hangok vibráltak tompán a szomszéd mulatóból át.

A felszakadt felleg alól a felkelő nap erőltén sugarai alig tudtak áthatolni a hulló hópihék fátylain s ahogy egy-egy fény sugar reszketve áttört rajtuk, megaranyozta a pihek széleit s azok szállingóztak csendesen, néha megcsillanva, majd elhalványodva.

Egy kis doboz akadt a kezébe, régen elfelejtett emlék, azóta nem volt a kezében, mióta azt a kacér asszonyt megismerte.

Szórakozottan huzta félre a tetejét. Elhaló, gyenge illat szállt fel belőle a hervadt, elszáradt, megsárgult gyöngyvirágszálak haladók sóhaja. A széthullt szirmok közül nézett ki két csodálatosan fájdalmas, mély kék szem.

Kívette az összezugorodott szirmok közül annak a picike szöke leánykának a fényképét, megcsókolta sokszor, könnyei végig folytak halvány arcán, majd papirost vett elő s írta:

— Aranyos kis leányom, édes menny-asszonyom, bocsáss meg...

A hópihék végig siklottak az ablaküvegen s Pán az íróasztalon mosolygott gunyosan.

értés folytán iratott meg, mert az elnök ur velem szemben sértő magatartást nem tanusított. Ennek folytán, azonnal minden fenntartás nélkül mély sajnálatomat fejezem ki a levél megírása felett és azt visszavonom. (Helyeslés.) Együttal e helyütt is megragadom az alkalmat arra, hogy az elnök ur személye iránt érzett mély tiszteletemnek és nagyrabecsülésnek kifejezést adjak. (Helyeslés.)

A Ház ezután a mentelmi bizottság jelentését egyhangulag tudomásul vette és rátért az ujoncjavaslat folytatódás tárgyalására.

Nagy György szólal fel elsőnek és hosszasan beszél a hadsereg magyartalanságáról. A paktum pontozatait kívánja ezután a saját szempontjából ismertetni.

Elnök: Ezt nem engedhetem meg. Tessek az ujonclétszámról beszélni.

Farkasházy Zsigmond: A paktum katonai részre vonatkozó pontozatai ide tartoznak.

Elnök: Ismétlem, csakis az ujoncjavaslatról lehet beszélni.

Nagy György a honvédség elosztrákositására tér ki ezután.

Az elnöki széklet Justh Gyula foglalta el, kit a terembe való belépésekor élénken megéjeneznek.

Nagy György az elnök belépése után hosszú szünetet tart.

Hódy Gyula: No mi lesz Gyurka, miért nem folytatod; nem téged éjeneznek. (Derűlttség.)

Nagy György: Az elnök iránti tiszteletből tartok szünetet. (Derűlttség.)

Szokoly Tamás: Ez eddig az első jó gondolatod! (Derűlttség.)

Nagy György: A felemelt ujonclétszámot is elfogadja majd ez a Ház, anélkül, hogy bármiféle engedményeket is sikerülne kicsikarni ennek fejében.

Kmety Károly: Dehogy nem! Elvi engedményeket. (Derűlttség.)

Nagy György ezután sorba veszi a hadseregnek konstatalható bajokat és hosszadalmasan, a Ház megcsappant érdeklődése mellett beszél róluk.

A szegényügy fejlődése.

A biztosi állás betöltése.

A szegényügyi bizottság üléséből.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen város szegényügyi bizottsága tegnap délután tartotta meg ülését a városháza kistermében. Az ülésen a város szegényügyének rendezése tárgyában alkotott szabályrendeletéről esett szó. Foglalkozott a bizottság a szegényügyi biztosi állásra beérkezett pályázati kérvényekkel. A biztosi állásra a jelentkezők közül egyhangulag Payer Károlyt ajánlották a tanácsnak, mely a csütörtökön megtartandó ülésén fog az állás betöltésére nézve intézkedni.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak Oláh Károly elnöke alatt: Roncsik Lajos főszámvévő, Illésy Gyula jegyző, Jászay Rezső, dr. Balkányi Emil, B. Kövesdy Imre, Váczy János, Bárdos Géza, dr. Balkányi Ede, Kozma László, dr. Sz. Nagy Kálmán.

Az ülés megnyitása után Oláh Károly elnök előterjesztette a bizottságnak, hogy mily fontos célok tették szükségessé a szegényügy rendezését. Voltak esetek, hogy olyanok nevében vettek fel segélyeket, akik meg is haltak. Elnök véleménye szerint két elvnek kell érvényesülni: a gyors segélyezés és ezt azok kapják, akik arra rászorulnak. A szabályrendelet szerint egy külön e célra alkalmazott ember puhatólja ki a segélyre szorult lakását és viszonyát. — A szabályrendelet egy példányát a bizottság tagjai megkapják. Kéri az elnök, foglalkozzanak lelkesedéssel ezzel az ügyvel, mely ily nagy városban bizony eléggé fontos.

Szükségesnek véli, hogy amennyiben a bizottság elnöke akadályozva lenne, helyettes-

ről gondoskodjanak. Ajánlja helyettesül Roncsik Lajos főszámvévőt.

A bizottság ehhez hozzájárult.

Roncsik Lajos kijelenti, hogy köszönettel veszi a megtiszteltetést, ezt azonban csak a pillanatnyi segélyezésekre nézve fogadhatja el.

A helyettesítésről a tanácsot értesítik.

A bizottság ezután a havi ülések megtartására nézve határozott, még pedig úgy, hogy minden hó első és harmadik keddjén délután 4 órakor gyűl össze.

A szabályrendelet szegényügyi biztosi állásról tesz említést. — Ez az állás meglehetősen fontossággal bír, A tanács pályázatot hirdetett az állásra. Tizenhárman adtak be kérvényt, 12 a rendes határidő alatt, 1 pedig 10 nappal későbbben.

A pályázók: Borus Imre szappanos iparos, Budaházy György magánzó, Csapó László volt községi bíró, Ecsedi János gazdálkodó, Schláger János, Hortobágyi Ernő joghallgató, Horváth Károly, Kronkovicz Viktor, Payer József volt nagykereskedő, Szabó Gábor kőműves mester, Szabó Lajos fűszerkereskedő, Széll József rendőri kézbesítő.

Oláh Károly szükségesnek tartja megemlíteni, hogy debreczeni embert kell alkalmazni, aki ismeri a viszonyokat. A másik szempont a fürgeség. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy jellemes ember legyen a szegényügyi biztos.

Oláh Károly Csapó Lászlót találja a legmegfelelőbbnek, de ő nem debreczeni ember. Azonban itt Payer József, aki debreczeni lakos, volt virilis, családos ember. A harmadik, ki alkalmas Széll József.

Azt hiszi elnök, hogy valamennyi közt Payer József lesz a legalkalmasabb, aki ezen tisztelet a legnagyobb meglegedésre töltene be.

A bizottság tagjai csatlakoznak ahhoz, hogy a tanácsnak Payer Józsefet ajánlja a szegényügyi biztosi állásra.

Oláh Károly indítványozza, hogy a bizottság keresse meg a tanácsot, hogy a megválasztandó szegényügyi biztos fizetése a területi alapok egyszerűsítésével egy nyugtára történjék.

Ezután felolvasta Illésy Gyula jegyző a szegényház múlt évi jelentését. A jelentés szerint 159 ápolott volt a szegényházban. — A konyhakertészet a múlt évben 3389 korona 89 fillért jövedelmezett.

Az intézet konyhakertjéből a veteményeket a Simonffy-utcai áruipiacon árusították. Ezenkívül beszámol a gondnok a karácsonyi vendégségről. A szőlőgazdálkodás eredménye nem volt kielégítő, mert a bormak csekély ára volt.

A bizottság örvendetesen tudomásul vette a jelentést s elismerését fejezte ki a gondnoknak.

A múlt hóban Nagyvárad és Győr város küldöttsége tekintette meg a szegényházat, a mely mintaszerű az országban.

A gondnok négy kut furatását kéri a szegényházi kertben. Az előterjesztést pártolólag terjesztik a tanácshoz.

A bizottság a tollfosztás díjának különként 1 korona 50 fillérre való felemelését javasolja.

Ezután különféle segélyezés iránti kéréseket intézett el a bizottság s az ülés ezzel véget ért.

A Zenekedvelők Körének házi estéje

Az első műkedvelő hangverseny.

Forrai András gordonkaművész közreműködésével.

(Saját tudósítónktól.)

Örömmel üdvözljük a Zenekedvelők Körének házi zenekarát és dalkörét abból az alkalomból, hogy pénteken este először lépnek a nyilvánosság elé.

A műsor a következő:

1.

1. Volkmann: Serenade F. dur. op. 63.
1. Allegro moderato. 2. Molto vivace. 3. Allegretto moderato. 4. Allegro marcato. Előadja

a kör vonós zenekara Irmay Béla karnagy vezetése alatt.

2. a) Szögedi Endre: Hajók találkozása. (Női énekkar.) b) Reissiger: Olaf Trygvason. (Norvég ballada. Szövegét írta Björnsterne Björnson. (Vegyes énekkar.) Előadja: a kör énekara Husz Lajos karnagy vezetése alatt.

3. a) Schumann: Träumerei. b) Popper: Vito. Gordonkán előadja: Forrai András ur. Zongorán kíséri: Steinacker Viola urhölgy.

II.

1. a) Mozart: „Figaro házassága“ c. dalmü nyitánya. b) Sibelius: Valse triste. op. 44. Előadja: a kör teljes zenekara Irmay Béla karnagy vezetése alatt.

2. a) Bach: Air. b) Mozart: Menuett. Gordonkán előadja: Forrai András ur. Zongorán kíséri: Steinacker Viola urhölgy.

3. Schumann: Cigányélet. op. 29. Előadja: a kör vegyes ének- és zenekara Husz Lajos karnagy vezetése alatt.

Kezdeté pontban 8 órakor. Az előadás megkezdése után az ajtókat bezárják.

Tagok belépő díjat nem fizetnek. Mint-hogy azonban a terem beosztása megváltozik, a kör ezen egy estére új jegyeket bocsátott ki, melyeket a tagok mellékelt szelvény ellenében Hegedüs és Sándor cégnél vehetnek át teljesen díjtalanul f. hó 18-ától kezdve a jelentkezés sorrendjében, valamint este a pénztárnál. Páholyjegyek változatlanul érvényesek. Nem tagok részére páholy 8 korona, ülőhely 2. kor., állóhely 1 kor.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

2514

Hajdúvármegye az önálló bank mellett.

A közgyűlés döntése.

A közegészségügyi szabályrendelet. (Saját tudósítónktól.)

A vármegyeház ormán tegnap büszkén lobogott a zászló s hirdette, hogy a vármegyének ünnepe van. A megyeház környéke reggel kilenc óra tájban megélnéül s egymás után jöttek a bizottsági tagok, hogy a rendkívüli közgyűlésen részt vegyenek.

Az érdeklődés a közgyűlés tárgyai iránt nagy volt, azonban mégis legjobban érdeklődtek a tagok az önálló bank és az új közegészségügyi szabályrendelet feletti vitánál. A szónokok egész sora igyekezett véleményét pro és contra kifejezni s ezek között akadt egy-két szónok, aki gyenge érvekkel támadta a függetlenségi pártot és a kormányt. Szavaik minden nagyobb hatás nélkül hangzottak el.

A tárgysorozatban szerepelt összes ügyeket letárgyalták s az ülés belenyúlt a délutáni órákba is. Tudósításunk egyébként a következő:

Kevéssel kilenc óra után nyitotta meg a

gyűlést rövid beszéd kíséretében Weszprémy Zoltán főispán.

Az első két tárgy két belügyminiszteri leirat volt, melyeket a főjegyző terjesztett elő s melyeket tudomásul vettek.

Az önálló bank ügye.

Következett az önálló bank feletti indítvány tárgyalása. A kormány és a függetlenségi párt ellenségei ennél a kérdésnél akarták kormányellenes nézeteiket. Fel is állt Lengyel Imre s hevesen támadta a kormányt, amely ugymond programpontjait feladta.

Kovács Gyula alispán cáfolta le Lengyel Imre érveit. Visszautasította azon vádakát, melyeket Lengyel Imre a kormányra és a függetlenségi pártra szórt. A kormány és a párt programját föl nem adta, csak az átmeneti időre függesztette föl állásfoglalását. Az önálló bankot a kormány meg fogja valósítani.

Dr. Popper Mór szólt azután az ügyhöz. Oly fontosnak tartja az indítványt, hogy nem hiszi, hogy valaki az ellen kifogást emelne. Az önálló bank megalkotási joga törvénybe van iktatva s azt rövid időn belül ki kell vinni, kívánatos ezért, hogy az önálló bank eszméje minél többet felszinen legyen.

Simon Károly, az egyik indítványozó is felszólalt indítványa mellett. Kifejezte azon meggyőződését, hogy a függetlenségi párt az az önálló bank ügyét szíven viseli s ezért bizalommal kell lenni a kormány és a párt iránt, mely az eszmét meg fogja valósítani.

Ezután a főispán kérdésére egyhangú felkiáltással kimondta a közgyűlés,

hogy az osztrák-magyar bank szabaddalmának meghosszabbítása ellen tiltakozik, az önálló magyar nemzeti banknak 1911-re felállítását a vagyoni jólétre és gazdasági függetlenség kivására első és elengedhetetlen feltételnek tekinti és ezért teljes erejével sorompóba lépni és minden anyagi áldozatot meghozni kész.

Felir a kormányhoz, az országgyűlés képviselőházához, nemkülönbén az országos függetlenségi és 48-as párthoz, hogy e nemzeti óhaj megvalósítását célzó törekvésben teljes eréllyel és rendületlenül tartson ki.

A közegészségügyi szabályrendelet.

Az önálló bank ügyének tárgyalása után Pákozdy Sándor főjegyző bemutatta az alispán előterjesztését a közegészségügyi szolgálatról szóló törvény intézkedéseiről. Az alispán megtette a vármegye-területén mindazon intézkedéseket, melyeket a törvény előír. Jelentette, hogy az orvosi szolgálatról és a baba-ügyről szabályrendeletet alkottak, mely most a közgyűlés előtt fekszik elfogadás végett.

A szabályrendelet egyes pontjait megtárgyalták s nagyobb részét elfogadták. Törölték azt a szakaszt, amely az orvosok vagyoni felelősségéről szól. Az orvos nappali díját 80 fillértől 2 koronáig, az éjjeli díja ennek kétszeresében van megállapítva. Ezen megállapításra nagy szükség volt, amint kitént ez Losonczy Álmós főorvos hozzászólásából. A főorvos beszédében rámutatott arra, hogy a község lakossága sokszor nagyon csekély összegért óhajtaná igénybe venni az orvos szolgálatait. Felemlítette, hogy a vármegye területén van egy község, amelynek képviselőtestülete huszonöt fillért ajánlott fel egy gyermek kezeléséért.

A főorvos beszéde nagy megbotránkozást keltett, ami érthető is. Ezután nem fognak ilyen állapotok előfordulni, miután a közgyűlés a szabályrendeletet egyhangulag elfogadta.

Kisebb ügyek.

Ezekután több kisebb fontosságú ügyet tárgyalt le a közgyűlés, melyeket egymásután olvastak fel a referensek s amelyeknél az állandó választmány javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

Több társulmányhatósági átirat és községi szabályrendelet ügye szerepelt ezek között, melyeknek letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

A politikai helyzet.

Letörrik az obstrukciót.

A bank-tárgyalások.

(Fővárosi tudósítónktól.)

Minden jel arra mutat, hogy az ujoncjavaslatok e hét végéig meg lesznek szavazva. A balpárt által megkezdett obstrukció ugyanis nem kapta meg a remélt támogatást a nemzetiségiektől és korvátoktól. Ez utóbbi két csoport úgy gondolkozik, hogy neki semmi érdeke az ujoncjavaslatokat megakadályozni, sőt úgy látja, hogy csak a kormánynak tenne szolgálatot, ha az obstrukciónak segítségére menne. Ugyanis mihelyt az ujoncok meg lesznek, a bankkérdés azonnal ismét a politika előterébe nyomul, már pedig a kormánynak érdeke, hogy még bizonyos idő engedtesék neki a tárgyalások folytatására.

Érdekes a demokraták magatartása is az ujoncjavaslatl szemben. Vázsonyi tegnap a folyosón ismét kijelentette, hogy a demokrata képviselők az ujoncokat megszavazzák és a javaslat vitája során fel se fognak szólalni.

Vázsonyinak különben sikerült Mezőfi Vilmost is lebeszélni arról, hogy az ujoncjavaslatban részt vegyen.

Ilyen körülmények között az egész obstrukciót öt-hat balpárti képviselő lesz kénytelen vinni. Ezek a szóból hamar ki fognak fogyni és a három órás ülések mellett az ujoncok néhány nap alatt biztosan véget fog érni.

Az ujonc-vita után az adójavaslatok tárgyalását foglyák folytatni. Ez alatt a kormány a mostani végleges osztrák kabinettel tárgyalásokat fog folytatni a bankkérdésben.

Földrengés Kecskeméten.

Nagy riadalom.

Szerencsétlenség nem történt.

(Fővárosi tudósítónktól.)

Kecskeméten a múlt éjjel éjfél után 1 óra 55 perckor körülbelül tíz másodpercig tartó erős földrengést éreztek, a mclynek intenzitása akkora lehetett, mint a múlt évi áldozócsütörtöki földrengésé.

A földrengést erős földalatti robaj előzte meg. A lökések közül a harmadik volt a legerősebb, amelytől az épületek megrázkódtak, a butorok elmozdultak helyeikről s a falakon függő sok tárgy leesett.

Az egész lakosság rögtön talpon volt, az ijedtség azonban csak rövid ideig tartott, miután a földrengés minden különösebb baj nélkül múlt el, mindössze néhány épületnek a fala repedezett meg.

A földrengés ugyanilyen intenzitás mellett Félegyházán és Cegléden is érezhető volt.

Nagykőrös város lakosságát hajnalban, szintén két órakor erős földrengés riasztotta föl álmából.

A földrengés keletről nyugati irányban haladt és mély, tompa moraj kíséerte, mondhatni ritmikus lüktetéssel és tizenöt másodpercig tartott.

A butorok megremegtek, de egyéb baj nem történt.

A csatornázás ügye.

Kétszáz ezer korona többlet.

Közgyűlési határozat szükséges.

A város tanácsa tegnap véglegesen döntött az iránt, hogy a csatornahálózati munkálatokra beérkezett ajánlatok között melyiket fogadja el.

Jeleztük lapunkban, hogy a legolcsóbb ajánlatot a budapesti Fried és Adorján cég tette. A tanács is ezen cég mellett foglalt állást. Minthogy azonban ezen cég ajánlata majdnem 200 ezer koronával mulja felül a tanács által régebben készített költségvetésben foglalt egymillió 400 ezer koronát, ezen differentia megszavazása iránt a közgyűlésnek intézkednie kell.

Ezen körülmény hátráltatja a tanácsot a Fried és Adorján céggel való szerződés megkötésében. Amde tekintetbe véve azt, hogy a költségvetés készítése óta a munkabérek tetemesen felemelkedtek, a közgyűlés a 200 ezer korona többletet megfogja szavazni a legnagyobb valószínűség szerint.

Igy a tanács még egyszer a közgyűlés elé viszi az ügyet s csak ennek határozata után fogja megkötni a vállalkozókkal a szerződést.

Jegyzetek.

Az ujságíró mint bűnbak.

Nem minden humor nélkül való az, hogy évtizedek óta, amikor az történik, hogy politikai pártok civakodnak, összezőrdülnek, mindig ujságírók állnak ki fegyverrel a porondra és egymást kaszabolják.

Joggal kérdezhetsz minden gondolkozó ember, hogy miért nem verekszik Justh és Polónyi, miért nem Wekerle és esetleges ellenfele, miért mindig az ujságírók, mint most Lovászy és Beniczky?

A politikai pártok vezérei bizonyos márdáperspektívából nézik a dolgokat s méltóságos nyugalommal nézik, amint az ujságírók egymás fejét behasogatják és amikor azután jól összekaszabolták egymást, előállnak és dezavualják az ujságírókat, akik pedig az ő intencióik szerint közölték a híreket. Ez a tragikomikus dolog majdnem mindig megismétlődik, valahányszor pártok és pártvezérek összevesznek.

A közönség pedig jóleső örömmel veszi tudomásul, ha az ujságíró ábrázatán hasítottak legalább is 10—12 centiméternyit. Mert hozzá tartozik ez a káröröm a közérzéshez.

Hogyne, hiszen ujságíró kapott ki, akinek lehetnek hibái éppen úgy, mint minden foglalkozásu embernek vannak, de aki mégis csak eltékozza életerejét a gyilkos éjszakai munka közben, míg embertársai csöndben, zavartalanul — fordulnak üdítő álmuk alatt egyik oldalukról a másikra. Elpusztítja idegeit, izgul, lelkesedik robotos munkával csak azért, hogy a reggeli kávénál unalmas életet élő em-

bertársai tájékozva legyenek a város, az ország, a világ egy némely eseményeiről 4, mondd négy fillérért s elmondhassák, hogy nincs semmi a lapban, hogy üres.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerdán: Romeo és Julia, dráma. („A“ bérlet.)

Csütörtökön: Dollárkirálynő, operette. „B“ bérlet.)

Pénteken: Rigoletto, opera. (Bérletszünet.) Messinaiak javára.

Szombaton: Gyujtató, dráma. Pajkos diákok, operette. („C“ bérlet.)

Vasárnap délután: Mikádó, operette. (Bérletszünet.)

Este: Két pisztoly, népszínmű. (Bérletszünet.)

* **Rigoletto szombaton.** Az igazgatóság a zenekedvelők egyesületének kérésére a Rigoletto operát péntekről szombatra halasztotta. Ez előadás általános bérletszünetben a messinaiak javára adatik. Az opera előtt Gazdy Aranka szavalja Sas Ede prólogját ez után Zivuska Andor ünnepi előjátéka következik: **A hatalmak**, melynek zenéjét Grapulin József írta.

* **A színház hírei.** Csizmadia mint kísértet. Szigeti kitűnő népszínműve vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül színre. A főbb szerepeket csak úgy mint eddig Zsigmondi, Kovács, Zilahi és Györe adják. — **Greschen.** Lipschuty és Dáris, szatirikus pikáns vigjátékát az igazgatóság legközelebb felújítja a cimszerepben Hahnel Arankával. — **Három pár cipő.** Berla kitűnő énekes bohózata pénteken kerül színre „C“ bérletben a főbb szerepekben Zsigmondi A., Gyöngyi I., Horváth Kálmán, Gyöngyi Jolán, Ligeti, Talián, Huzella, Barabás.

Öngyilkos hajóstiszt.

Egy leány miatt.

A boldogtalan szerelem áldozata.

(Fővárosi tudósítónktól.)

Mindennapi történet. A milyen évezredek óta ismétlődik s mégis mindig új marad.

Néhány lap megírta két sorban; pedig egy egész regényre való a tárgya. A **kaméliás hölgy** regénye sem volt különb.

Most a következőket jelenti a drámáról tudósítónk:

Ez az öngyilkosság tegnap éjszaka a Lázár-utcában történt. A Lázár-utca elején két ütött-kopott ócska ház áll. Könnyelmű leányok tanyáznak benne.

Az egyik, a hetedik számú ház előtt tegnap éjjel revolverlövés dördült el. A leányok és az utca néhány járőkelője riadtan szaladtak a ház elé, ahol a járdára hullva egy fatalembert találtak eszméletlen, vérző mellel. A kezében revolvert szorongatott.

Nyomban értesítették a mentőket, akik pár perc alatt a helyszínen voltak, de mégis későn érkeztek. A fiatal ember már meghalt.

Megállapították az orvosok, hogy mellbe lötte magát s a golyó a szívet furta keresztül.

A rendőrség is kivonult s konstatálták, hogy az öngyilkos **Rauch** Rudolf huszonöt éves kereskedelmi hajóstiszt, aki a Dunagőzhajózási Társaság alkalmazottja volt. Levelet találtak

nála, amelynek a borítékján a következő címzés volt:

„Micinek“.
Csakhamar kiderült, hogy a Mici könnyelmű leány, aki a Lázár-utca hetedik számú házában lakik s egyébként Fritz Karolin a neve.

A levél kétoldalas, ömlengő írás, melyből az derült ki, hogy a fiatalember szerelmes volt a könnyelmű nőbe.

A levélben többek között a következőket írja:

„Amily vig volt az életem, ugyanolyan vig a halálom. — Egy walzer kellemes hangja mellett nem hallatszik a durranás. Szerettem az életet, de nem szomoruan és nem egyedül. Nem hitt szavaimnak, de lássa, amit elhatároztam, meg is teszem. Ne mondhasa, hogy utjában voltam. — Éljen boldogul! Felejtse el! Ne gondolj reám! Az Isten áldjon meg!“

A boldogtalan, megtévedt ifju a leányba 8 nappal ezelőtt beleszeretett, de az nem akarta otthagyni az ifju kedvéért a könnyelmű életet.

Az életunt még egy levelet irt édesapjának, Rauch Ferencnek, aki Bécsben az osztrák postafakarékpenztárak főellenőre.

Az öngyilkos fiu holttestét a bonctani intézetbe vitték.

Napról-napra.

(Még csak pár nap a farsang. — Az utolsó percben.)

Pár nap még és vége szakad a farsangnak. Papák, kik az apró betűs írást öreg okulás segitségével olvasgatják, örüljétek és örvendeztetek; ti azonban mamák és leányok, szedjétek elő az almáriomból a batiszt zsebkendőcskéket, mert könnyhullajtásnak következik az évadja ezután. Karneval, ez a déli legény, ki hetek óta tartja izgalomban a várost, legyezgetve a napsugaras ábrándokat, hűvelybe teszi jókedvének a spádéjét, aztán eltűnik a földgolyóbisról, hogy vissza se térjen ide a jövő esztendei farsangig.

Mennyi illúzió és — mennyi cipőtalp sőhajtja vissza a farsangi derűs napokat, — de hiába. Szürkül, borul egyre. A báli ruhák, melyeket behintettek a sokszínű csipkével, elmennek nyugalomba. A világ jókedve egyszerre megcsappan és hangzanak a bőbeszédű prédikációk. Itt a bőjt, hamut a főre; vezekeljünk. Hát vezekeljünk!

Vallja meg keaves szép kisasszony, hány bálban dobbant meg a szive, mikor egy nyulánk férfit kérte önt táncra, akiről azt gondolta ön, hogy: ez az igazi? Vallja meg jóképű mama, vajon hány bálban röpített ki vágyainak kohójából ez a kérdés: Én Istenem mért nem vagyok még bálozó kis leány? — Vallja meg morózus papa, hogy a farsangi évadban hány kuruc káromkodást bocsájto a magasság felé, azt emlegetve, a ki kifundálta a bálozást? És vallja meg ön táncoló gavalér, hányszor csapta be ez évadban az óráját, hogy kiválthassa báli frakkját? Még csak pár napig lehet gondolkozni e nem éppenséggel balkáni bonyodalmakhoz hasonlatos kérdéseken, még tart a farsang, még visszagondolhatunk arra, ami elmúlt, még borzalommal várhatjuk, hogy mi következik, de már csak — pár napig.

Délután 6 óra, künn hull a hó. Sötéte-

Eredeti és új Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag **Szendró Sándor** zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR“ zongorák hárfapédállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltenek. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzlethelyiség Szent-Anna-utca 3. szám.

dik. A szobában csak a tűz világít. Egy fiatal jogász beszél a leánnyal.

— Mondja, mit csinálna maga, ha én most megcsókolnám.

— Ahoz maga nagyon pepita . .

— De ha mégis.

— Ön ezt merészelne?!

— Azt kérdezem, hogy mit tenne?

Irén e pillanatban felugrott a hintaszék-ről és sértett önérettel, csaknem haragos hangon válaszolta:

— A mamáért kiáltanék!

Elemér elkedvetlenedett, kalapjáért nyult s a lemondás nehéz sóhaja tört ki kebeléből.

— Isten vele drága kisasszony!

Irén merően reá néz s aztán elkacagja magát.

— Bohó férfi ön Elemér — hiszen nincs itthon a — mama.

Óriási vihar a Házban.

— Maniut majd megverik.

— Izgatás a magyarság ellen.

Távirat.

(Fővárosi tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésén Benitzky is olyan békés nyilatkozatot tevén, mint Polónyi Dezső, azt hitték a jelenlevők, hogy a visszatért békés nyugalmat mi sem zavarja többé.

Ekkor felállott Maniu Gyula nemzetiségi képviselő s kezdte dicsőíteni a közös hadsereget.

— Kár a hadsereg egységét holmi nemzeti követelésekkel megbontani. Kár okvetetlenkedni stb. . . ilyen kifejezéseket használt.

Irtózatossá lárma tört erre ki:

— Ki vele! Valóságos hazaárulás. Bécs fizetett embere. . . Kiabáltak a magyar képviselők.

Az elnök folytonosan csengetett, de a lárma csak nem akart szünni, sőt többen ökleiket emelték s már a tettegességtől is lehetett tartani, mikor az elnök felfüggesztette az ülést.

Maniu szünet után tovább folytatta fejtegetéseit s újból a magyar törekvések ellen beszélt:

— Takarodjék ki. Hazaáruló izgató kiabáltak feléje. Többen kiugrottak a padból s Maniu felé siettek.

Az elnök a nagy lármában megvonta a szót Maniutól, majd az ülést csendben bezárta.

HIREK.

— Kulin Imre üdvözlése. A debreceni kir. törvényszék új elnökének, Kulin Imrének beigtatására nagyban készülődnek a törvényszéken. Hoffmann József kir. táblai bíró, ki az elnöki teendőkkel ideiglenesen van megbízva, tegnap táviratilag üdvözölte a bírói kar nevében az új elnököt. — Egyben kérte, hogy Debrecenbe jöveteléről értesítse. Kulin Imre még eddig nem válaszolt a táviratra, de valószínű, hogy e hó végén elfoglalja hivatalát.

— Pozsonymegye Debreczenhez és Hajdumegye Debreczenhez. Pozsonymegye feliratot intézett a kormányhoz, melyben a pornografikus sajtótermékek megrendszabályozását kéri. A feliratot Debreczenhez és Hajdumegye felé is megküldte pártolás végett.

— A Székely Társaság hangversenye. A Székely Társaság hangversenye március 18-án lesz. Közreműködnek a következő nagy nevű művészek. Sándor Erzs, Fráter Loránd, Tarnay Alajos. A Székely Társaság anyagi áldozatot nem kimélve tudta megnyerni ez illusztris közreműködőket, akik már előre garantálják a fényes sikert.

— Önálló munkásszervezet. Fővárosi tudósítónk érdekes hírről értesít bennünket. Nem kevesebb jelentőségű dologról van szó, minthogy Csanádpalota község munkásai függetlenítették magukat a szociáldemokrata párt befolyásától s önálló szervezetet létesítettek. Íme az erről szóló hír:

Makóról jelentik: A csanádpalotai munkáscsoport elhatározta, hogy kivonja magát a szociáldemokrata párt gyámsága alól és minden politikától mentesen, teljesen önálló, független munkásönképző és önszervező egységgé alakul. Az alapszabályokat, melyek az egyesület célját kifogástalan alapon, vallásos és hazafias irányban írják elő, a munkások örömmel fogadták és elhatározták, hogy azt küldöttség útján jóváhagyás végett bemutatják a felsőbb hatóságnak.

— A debreczeni-tiszacsegei telefon. Még mindig kétséges volt a vármegyének egy telefon vonala, Debreczen-Tiszacsege és Egyek között létesítene kapcsolatot. A kereskedelmi miniszter a telefon vonal építését csak az esetben engedélyezné, ha az a Balmazújváros—egyeki vasútvonal mentén vonulna el. A vármegyének más volt e kérdésben az állásfoglalása, de a kereskedelmi miniszter újabb leiratában ragaszkodik előbbi kívánságához. Az új telefon vonal ez év őszén kerül építés alá.

— A szabad iskolában ma, szerdán délután 6—7-ig az ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) dr. Gáspár Géza korunk legelterjedtebb betegségéről, a tuberkulózisról tart előadást. Holnap, csütörtökön a a fenti időben és helyen dr. Borzsovay Jenő az örökösödési jogról és eljárásról tart előadást. Belépés ingyenes, a vezetőség bárkit szívesen lát.

— Utóhangok Haty Jenőről. A múlt héten oly tragikus módon elhunyt Haty Jenő ügyében a vegyelmezési állomás leiratban értesítette a rendőrséget, hogy a felküldött beleket megvizsgálta, a vizsgálat mérgezést konstataált, ami abból keletkezett, hogy Haty romlott szardiniát evett.

— Áthelyezés. A magy. kir. igazságügyminiszter Rézler Ervin nagyikikindai kir. törvényszéki jegyzőt a debreczeni kir. törvényszékhez helyezte át.

— A fiatal Magyar sikerei. A fiatal Magyar Imre tudvalevőleg fővárosi zenész lett. A legelső cigány zenekarának Radics Bélának a zenekarában működik. Alig néhány heti működés után úgy megszerette a fővárosi közönség a zseniális zenészt, hogy most már a zenekart is többször ő vezeti a „Hungaria” — „Pannonia” előkelő közönsége előtt esténként. A legutóbbi mágnás-bálon, a Széchényi mulatságon három óráig az ő vezetése alatt húzták a szupé csárdást s a fővárosi világ kitünőségei valósággal elhalmozták szeretetük minden jelével a kis Magyar Imrét, aki már ilyen fiatalon is csak dicsőséget hoz Debreczenre és művész apjára.

— Hamis egyforintosok. A Szilágyságban rengeteg hamis pénz lehet forgalomban. Ezt igazolja a zilahi ügyészség újabb átirata, melyet a debreczeni ügyészséghez intézett s ujabban elkobzott ezüsterintásokat küldött be. A hamis pénzt a szilágysomlyói postán kobozták el Feldman Benjáminól, aki azt állítja, hogy kapta valakitől. A hamis pénzről részletes jelentést küldött a körmőcbányai állami pénzverő intézet igazgatóságára.

— Tolvaj cseléd. Mártonfalváról jelentik: Balkányi Miklós birtokán Fogel Eliás nevű cseléd az ispántól negyven korona értékű készpénzt ellopott. A csendőrök elfogták és felkísérték a község házára, ahol bevallotta bűnét s elárulta, hogy a pénzt elásta. A pénzt a

mondott helyen meg is találták hat korona híjjával, amelyen a tolvaj cseléd kisebb apróságokat vásárolt. Az ügyet áttették az ügyészséghez.

— Vasutas bál P.-Ladányban. A püspökladányi vasutasok folyó hó 15-én a vasúti étterem helyiségében fényes sikerű bált rendeztek, melyen igen sok vidéki előkelőség volt jelen. A jól sikerült bál tiszta jövedelmének felét a vasutas árvaház-alapra, felét az ajkai szerencsétlenek felségélyezésére fordította a rendezőség.

— Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kecsed Lászlóné ref. 38 éves, Berki Gyula ref. 18 hónapos, Hacher Frida izr. 2 hónapos, Simon József ref. 9 éves, Tóth Imre ref. 15 hónapos.

— Halálos végű mérgezés. Megirtuk a minap, hogy Vacsi Juliánna cselédeleány marólugot ivott szerelmi bánatában. Nehéz sérüléseivel a kórházba vitték, ahonnan az édesanyja elszállította. A cseléd állapota tegnap reggelre rosszabbra fordult, úgy hogy visszavitték hozzátartozói a kórházba. Segíteni már nem lehetett rajta. Az éjjel meghalt.

— A vámospércsi kabaré. Hétfőn este Vámospércsen fényesen sikerült kabaré előadás volt. Debreczenből Horváth Kálmán és uje szerepeltek a közönség általános tetszése mellett. A kabaré után tánc következett, melyen a zenét Ráczy Károly híres zenekara szolgáltatta.

— A bátyja becsületeért. Fővárosi tudósítónk jelenti bajai távirat alapján: Kovácsnai János Bácsalmáson bátyja feleségénél találta ennek udvarlóját, Szuparity Jánost, kit dühösen kiutasított. Szuparity azonban nem akart távozni és Kovácsnai bicskával háromszor hasba- és szivenszurta, úgy hogy Szuparity ott nyomban szörnyethalt. A gyilkost a csendőrség elfogta.

— Kisasszony felvétetik, aki a magyar és német nyelvben, gyorsírásban és gépirásban jártassággal bír. — Cim a kiadóhivatalban.

— Eladó nád. Nagyobb mennyiségbe, Balogh Péter urnál, Ér-Endréden.

— Vizvezetési, fürdő, csatornázás és szivattyú berendezéseket gyorsan szakszerűen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4.

TÁVIRATOK.

Nagy színháztűz
Newyorkban.

Pánik előadás közben.

300 halott és sebesült.

Távirat.

(Fővárosi tudósítónktól.) Newyorkból nagy színház tüzről adnak hírt a táviróhuzalok. Bár tőlünk távol eső emberek rémes szerencsétlenségéről van szó, megdermed a vér ereinkben, mikor a borzalmas katasztrófáról veszünk hírt.

Mexico egyik színházában az Aca-pultó színházban támadt a tűz. A hírdetéseket itt kinematograffal vetítik, a mely a 3-ik felvonásban tüzet fogott.

Az előadást a legelőkelőbb közönség nézte végig s jelen volt azon a kormányzó is. A tűz gyorsan terjedt s miután a színháznak csak kevés számu vészkijárata volt a jelen levő 1000 emberre tehető közönség fejét vesztve, egymást taposta.

Körülbelül 300 halottja és sebesültje van a szörnyű színház égésnek.

A függetlenségi- és a néppárt.

Budapest, febr. 16. A függetlenségi párt ma értekezletet tartott, amelyen elnök bejelentette, hogy a párt megbizottja a két párt között felmerült ügyben nem tudott érintkezésbe lépni a néppárt vezetőségével és így nem tudható, vajjon a néppárt azonosítja-e magát Beniczky vasárnapi cikkével. Eppen ezért az értekezletet elhalasztották.

A király kegyelme.

Bécs, február 16. A király Juriga Nándornak, akit nemzetiségi izgatásért 2 évre elítéltek, ma megkegyelmezett s büntetése hátralevő részét elengedte. Jurigát szabadon bocsátották.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Márkus Emilia merénylője. (Fővárosi tudósítónk jelenti.) Greguss Janka, aki tudvalevőleg gyilkos merényletet követett el Márkus Emilia, a Nemzeti Színház művésznője ellen, néhány hétig orvosi megfigyelés alatt volt, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy elmeállapota nem egészséges. Az orvosszakértők most terjesztették be dr. Nagy Béla vizsgálóbíróhoz szakvéleményüket, amelyben Gregus Jankát épelméjűnek mondják. A vizsgálóbíró vádindítvány végett ma áttette az iratokat az ügyészségre.

A libatolvaj. Simai György hajdudorogi lakos a múlt év őszén libahusra éhezett. Hogy könnyen jusson hozzá, bemászott Izsák Antal portájára s onnan három hizott libát elloptott. A dolog azonban kitudódott s a törvényszék a tegnapi tárgyaláson két havi fogházra ítélte a libatolvajt.

Regény-csarnok.

38. Regény.

A nagy rejtély.

A kettő felemelkedett és átment a másik szobába, gondosan betéve maguk után a toló ajtót. Amint a két ur eltávozott, a leány, ki oly sajtóságon módton felderíté előttem férjem titkát, elhagyta helyét és kerevetemhez közelebb lépett.

„Ugy hiszem, jobb lesz, ha én is távozom?” mondá, Fitz Dávid ezredeshez fordulva.

„Ha úgy tetszik,” felelte az ezredes.

Az ezredes kissé hidegen beszél, gondolám magamban. A lány felvetette fejét és mélyen sértve hátat fordított neki. „Kell, hogy érdekemben pár szót szóljak, kijáratott a furcsa teremtés erétye egy ideges kitérésével. „Kell, hogy pár szót szóljak, vagy megpukkadok.”

E feltűnő bevezetés után egyszerre felém fordult s valóságos beszédárral özönlött el.

„Őn hallja, mikép beszél hozám az ezredes?” kezdé. „Engemet, képzelje csak, engemet okoz a történetekért. Pedig oly ártatlan vagyok, mint a ma szülött gyermek. Én a legjobbat akartam. Azt hittem, őn ezt a könyvet keresi. Most se tudom, miért esett e halálos ájulásba, midőn kinyitotta előttem a könyvet. S az ezredes engem kárhoztat! Mintha én volnék a hibás! Magam nem vagyok ugyan abból az ájuldozó fajtából való; de azért én is érzek, mondhatom. Igen! Én is érzek, bár nem ájulok el miatta. Tiszteletes szülők gyermeke vagyok — igen az. Nevem Hoigthy-Hoigthy kisasszony. Meg van bennem is a kellő önértzet; és az sértve van. Azt mondom, hogy önértzetem sértve van, ha olyanért kárhoztatnak, amit nem követtem el. Őn érdemel megfeddést, ha valaki közülünk megérdemelte. Nem azt mondta-e nekem, hogy őn valami könyvet keres? S nem úgy adtam-e át önnek mintha szivességet tennék velem, mert csakugyan azt hittem, hogy azzal teszek. Ugy hiszem, felszólalhatna; egy szegény leányárt, kit agyondolgoztatnak énekléssel és nyelvekkel s nem tudom mi mindennel — kinek senkije sincs, ki pártját fogná. — Vagyok olyan tisz-

tességes mint őn, ha épen arról van a szó. Nevem Hoigthy kisasszony. Szüleim kereskedő és édes anyám jobb napokat látott s a legjobb társaságban élt.”

Itt Hoigthy kisasszony zsebbevalóját ismét szeméihez emelé és szerényen sirva fakadt mögötte.

Mindenesetre igazságtalanság volt felelőssé tenni e leányt a történetekért. Oly szívesen feleltem, amit csak bírtam; Fitz Dávid ezredes előtt is igyekeztem őt kimenteni. Az ezredes tudta mily iszonyu aggályok gyötörték azon percekben; ennél fogva nem is akart hallani egy szót se az egésztől és egészen magára vállalta fiatal primadonnája megvigasztalását. Hogy mit szolt hozzá, azt sem nem hallottam, sem nem vágytam hallani: sngva beszélt vele. Az egész azzal végződött, hogy alázatosan kezét csókolt a leánynak és oly udvariasan kiserte ki a szobából, mintha az valami hercegasszony volna.

„Remélem, e bohó leány nem volt nagyon terhére?” szolt igen komolyan az ezredes, midőn kerevetemhez visszatért. „Meg sem mondhatom, mennyire fájlalom a történetet. Nemde emlékszik, hogy előre intettem, még pedig komolyan. S mégis ha előre láthattam volna —”

Nem engedtem tovább beszélni. Emberi előrelátás meg nem óvhatott volna a bekövetkezett csapástól. Azon felül bármily iszonyu volt is a felfedezés, inkább szenvedni akartam volna úgy, mint most szenvedtem, semhogy még tovább is sötétben és kínzó kételyeimben maradjak. Megmondtam ezt az öreg urnak. Azután az egyetlen tárgyra tértem, mely most számomra létezett és érdeklél birt előttem, szerencsétlen férjemre.

„Hogy jutott ide?” kérdém.

„Benjamin ural jött, röviden hazatértem után” felelt az ezredes.

„Sokára rosszulétem után?”

„Nem. Épen az orvosért küldtem, miután komolyan aggódní kezdtem ön miatt.”

„Mi hozta őt ide? Visszatért-e a szállodába és úgy jött ide, mert nem talált ott?”

„Igen, korábban jött haza, mintsem hitte és nyugtalanodni kezdett, midőn kegyedet nem találta a szállodában.”

„Gyanította-e, hogy itt vagyok önnél? Egyenesen ide jött-e utánam a szállodából?”

(Folyt. köv.)

Eladó ingatlanok.

Varga-utca 18. számú 433 négyszögöl nagyságu

házas telek

ugyszintén a Boldog falvai kertben egy 2748 négyszögöl területű gyümölcsös pajtával

eladó. Értekezhetni: Piac-u. 32. I. em. **Szedlák és Vámos** cégégnél. Telefon 93.

ELADÓ!

50 drb 7 méteres
akácz haszonfa

Értekezhetni: Piac-utca 44. sz. a.
az ügyvédi irodában. Telefon 151.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszékifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s fóráktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piac-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Donogán és Somossy

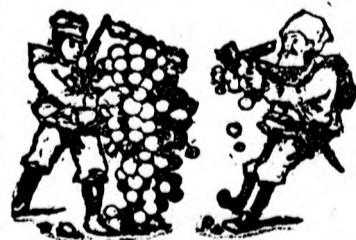
Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérmű. Női divatárak. Külön szőnyegosztály. 2455

Óriási választék!

Szőlőoltvány.

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban mártévek óta előnek és megbizhatóbbnak ismert

Kükülmönti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbizhatóságáról. 2210

Kiadó üzlethelyiségek!

Szent Anna és Battyányi-
utczák sarkán levő ház föld-
szinti szobái üzlethelyiségek
számára

bérbe adók.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs
jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és hatá-
rozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok
haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.
Csak R É T H Y-félét fogadjunk el!

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan.
Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. —
Orvosilag ajánlva.

„S A N I T A S” intézet

VELBURG P. 191. Bayern.

2467

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás eme-
leti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-
lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. **Halálesetből kifolyólag**
sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet **ugyanott.**

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

feltétlenül színtartó **oxford, kanavász, zefir, vászon, flanell és divat-
barchentből** álló, küld utánvétellel összeválogatva csak **15 koronáért.** Maradék
nagyság: 1—14 méter, tehát minden darab jól elhasználható.

KARL KOHN vászonszövődéje Nachod, (Csehország)

2498

22. szám.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, mennyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat
készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy
légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyvá-
lasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vívmánya a levegő légszeszlámpák
50 százalékos légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fénynyel
3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz
megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat)
melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint
minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Az első és legfontosabb teendő,

amelyre kertjeink felszerelésénél tekintettel kell lennünk: **a vetőmagnak** oly cégtől való beszerzése, melynek hirneve garancia
arra, hogy a kerttulajdonos fajtiszta és csiraképes magvakat kap; olyan magvakat, melyek minősége már maga minden tekintetben
kielégítő eredményt biztosít.

A MÜHLE-féle magvak 35 év óta felülmulhatatlanoknak bizonyultak, a MÜHLE név 35 év alatt a kertbarátok körében fogalomná lett!

Kiseb kertek felszerelésére ajánlom a következő gyűjteményeket:

I. számú mintagyűjtemény a legfinomabb konyhakerti magvakból. Ára 7 korona.

100 szem Karfiol	10 gr. Kalaráb	10 gr. Párhagyma	20 gr. Spenót	1/4 Kg. Karospaszuj
10 gr. Korai káposzta	20 " Sárgarépa	20 " Hónapos retek	10 " Ugorka	1/4 " Törpepaszuj
10 " Kései "	20 " Céklerépa	20 " Téli retek	1/4 Kg. Cukorborsó	1 ad. Édes paprika
10 " Korai kel "	10 " Saláta	20 " Petrezselyem	1/4 " Kifejtő borsó	1 " Csipős paprika
10 " Kései "	20 " Vöröshagyma	20 " Pasztinák	1/4 " Velőborsó	1 " Paradicsom

II. számú gyűjtemény a legszebb nyári virágokból. Ára 5 korona.

1 ad. Szépecske	1 ad. Fehér buzavirág	1 ad. Szagos bükköny	1 ad. Szilena
1 " Oroszlánzájacska	1 " Teljes ibolya	1 " Fájvirág	1 " Sarkantyuka
1 " Pereniér	1 " Collinsia	1 " Lobelia	1 " Verbena
1 " Törpe őszirózsa	1 " Klárcsi	1 " Otthonka	1 " Árvácska
1 " Magas őszirózsa	1 " Redőszirm	1 " Petunia	1 " Rézvírág
1 " Tollbokréta kakas- taréj	1 " Teljes sarokvirág	1 " Lángvirág	1 " Kuszó babuga
	1 " Teljes szegfü	1 " Puskaporvirág	1 " Bársonyka
	1 " Godetia	1 " Szagos rezeda	

2562

∴ **Megrendelések intézendők: MÜHLE ÁRPÁD** magkereskedése, kertészeti telepe és rózsaiskolái **TEMESVÁR.** ∴

Telefon 5.   Telefon 5.

Aratógépeket,

kévekött, marokrakó és fűkaszálókat a legtelje-
sebb felelősség és kedvező fizetési feltételek
mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN
gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és
munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu
szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért da-
rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:
Bagi István.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Árlejtségi hirdetmény.

A szentpéterszegi ref. egyház (u. p. Be-
rettyóujfalu) két iskolai épület újból leendő
felépítése végett árlejtségi pályázatot hirdet.
Egyik-egyik épület költségelőirányzata 13.—
13.000 (tizenháromezer) korona. Az ajánlatnak
mindkét épületre kell vonatkoznia. 5% bánt-
penz beteendő. Egyháztanács fentartja magának
a jogot, hogy pályázók közül tekintet nélkül az
árendményre, szabadon választ. Pályázóknak
utazási költségek és napidíjak nem térítetnek.
Ajánlatok f. év febr. 28. (vasárnap) délelőtt
10 óráig adandók be. Terv- és költségvetés a
lelkészi hivatalban megtekinthető. 2560

Szentpéterszeg, 1909. febr. 12.

Tisztelettel
Tóth Ede
ref. lelkész.

Kizárólag hazai gyártmányu legjobb kályhák

kaphatók:

Ehrlich G. Gusztáv
utóda

Telefon 60—80.

Központi főraktár Budapest, VII., Dohány-utca 12. sz.

GYÁR: BUDAPEST, VII., FOGARASI-UT 6. SZÁM.

Ehrlich L. Ferenc

magyar kályha, tüzhely központi fűtő-
és szellőztető berendezések gyárában.

Ajálja legdusabban felszerelt raktárát saját gyártmányu eredeti Meidinger-kályhákban egy
és több szoba fűtésre, vagy központi fűtésre, továbbá: Chamotte betétű kályháit és
mindenféle tüzhelyeit a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig gyári áron.

Gőz- és légfűtések legmegbízhatóbb berendezése. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezetési csövekben, kútkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző kony-
hák, kályhák, John-mosógépek.

2375

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és béli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.